

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Anna Lehtimäki

Muistio
21.5.2026

Liite

PÖYTÄKIRJA SUOMEN JA SVEITSIN VÄLISEN TUOVEROSOPIMUKSEN JA PÖYTÄKIRJAN MUUTTAMISESTA; ALLEKIRJOITUSVALTUUDET

Asian tausta ja valmistelu

Suomen ja Sveitsin välillä on voimassa Helsingissä 6.12.1991 tehty sopimus tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi (SopS 90/1993). Sopimusta on muutettu vuosina 2006 (SopS 92/2006), 2009 (SopS 122/2010) ja 2012 (SopS 14/2013) tehdyillä pöytäkirjoilla.

Vuoden 1991 sopimuksen ja siihen myöhemmin tehtyjen muutosten jälkeen on OECD:n yhteydessä valmisteltu monenvälinen yleissopimus, jolla toteutetaan verosopimukseen liittyvät toimenpiteet veropohjan rapautumisen ja voitonsiirron estämiseksi (SopS 21/2019), johon liittymällä olemassa olevien verosopimusten osapuolet voivat ottaa käyttöön veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoa estävän hankkeen mukaiset verosopimusten minimistandardit. Monenvälisen yleissopimuksen sijasta yleissopimuksen määräykset voidaan panna täytäntöön myös kahdenvälisen verosopimuksen muuttamisella. Sveitsin kansallisesta lainsäädännöstä johtuen muutokset päätettiin toteuttaa tekemällä verosopimukseen muutospöytäkirja. Ensimmäinen neuvottelukierros käytiin tammikuussa 2023 ja neuvotteluja jatkettiin tammikuussa 2025. Tammikuussa 2025 neuvoteltiin lisäksi 15.-16.4.2024 kehysriihen pöytäkirjamerkintöihin sisällytetyn toimeksiannon mukaisesti eläkkeiden verotuksesta ja ns. ympätystä kolmen vuoden säännöstä. Neuvotteluja jatkettiin kesäkuussa 2025 ja neuvottelujen päätteeksi muutospöytäkirja parafoitiin 24.6.2025.

Muutospöytäkirjan keskeinen sisältö ja tavoitteet

Muutospöytäkirja noudattaa pääosin monenvälisen yleissopimuksen mukaisia kirjauksia Suomen tavoitteiden mukaisesti. Muutospöytäkirjalla lisätään verosopimukseen uusi 27 A artikla, joka koskee verosopimusetuuksien epäämistä väärinkäytöstilanteissa. Määräyksellä pyritään varmistamaan, että verosopimuksen osapuolen ei tarvitse antaa verosopimusetuja verosopimuksen epäasiallisen käytön tilanteessa. Määräyksen mukaan verosopimukseen perustuvaa etuutta ei myönnetä, jos on kohtuullista päätellä ottaen huomioon kaikki asiaa koskevat tosiasiat ja olosuhteet, että tämän etuuden hankkiminen oli yksi sellaisen järjestelyn tai transaktion pääasiallisista tarkoituksista, joka välittömästi tai välillisesti johti tähän etuuteen, paitsi jos selvitetään, että tämän etuuden myöntäminen olisi näissä olosuhteissa soveltamisalan verosopimuksen asiaa koskevien määräysten tavoitteen ja tarkoituksen mukaista.

Muutospöytäkirjalla lisätään myös keskinäiseen sopimusneuvottelumenettelyyn liittyvät välimiesmenettelyä koskevat määräykset sopimuksen 25 artiklaan. Välimiesmenettelyä koskevissa määräyksissä on kyse menettelyllisistä määräyksistä kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen tilanteisiin liittyen. Välimiesmenettelyssä verosopimuksen osapuolina olevien valtioiden välinen verosopimuksen tulkintaerimielisyys voidaan ratkaista saattamalla asia riippumattoman välimiespaneelin käsiteltäväksi, jos asiaa ei ole pystytty ratkaisemaan näiden kyseisten valtioiden välisissä neuvotteluissa. Lisäksi muutospöytäkirjaan sisältyy kiinteän toimipaikan tulon muuttamista koskeva ajallinen rajoitus verosopimuksen 7 artiklaan, muutos etuyhteydessä keskenään olevien yritysten tulojen oikaisemista koskeviin määräyksiin verosopimuksen 9 artiklaan ja lisäykset kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta koskeviin määräyksiin Sveitsissä asuvien yhtiöiden osalta 23 artiklaan.

Muutospöytäkirjalla lisätään verosopimukseen myös Suomesta kertyvää elinkorkoa koskeva määräys. Määräyksen myötä Suomesta maksettuja vapaaehtoiisiin eläkejärjestelyihin pohjautuvia eläkkeitä ja lisäeläkkeitä voidaan verottaa myös Suomessa. Elinkorkoa koskeva määräys antaa Suomelle verotusoikeuden vapaaehtoiisiin eläkkeisiin kansalaisuudesta ja verovelvollisuusasemasta riippumatta. Suomi poistaa mahdollisen kaksinkertaisen verotuksen verosopimukseen jo sisältyvien määräysten mukaisesti käänteisellä hyvityksellä. Ns. ympättyä kolmen vuoden sääntöä ei lisätä verosopimukseen, koska Suomen ehdotus ei ollut hyväksyttävissä. Ns. ympättyä kolmen vuoden sääntöä ei ole muissa hiljattain uudistetuissa Suomen verosopimuksissa.

Muutospöytäkirjan allekirjoittaminen ja voimaantulo

Muutospöytäkirja on tarkoitettu allekirjoitettavaksi Helsingissä 28.5.2026.

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslain 81 §:n 1 momentin ja 121 §:n 3 momentin mukaan verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Muutospöytäkirjan voimaansaattaminen edellyttää siten eduskunnan hyväksymistä ja voimaansaattamislakia.

Esitys

Esitetään, että tasavallan presidentti valtuuttaisi valtiovarainministeri Riikka Purran tai hänen estyneenä ollessaan osastopäällikkö, ylijohdaja Terhi Järvikareen allekirjoittamaan Suomen puolesta pöytäkirjan Suomen tasavallan ja Sveitsin valaliiton välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen ja pöytäkirjan muuttamisesta, sellaisena kuin ne ovat muutettuna Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 2006, 22 päivänä syyskuuta 2009 ja 18 päivänä syyskuuta 2012 tehdyillä pöytäkirjoilla.